

CO PÍŠÍ JINDE

Projekt Re:Ukraine

Etablovaná kyjevská kancelář Balbek Bureau jako reakci na tuto situaci představila projekt Re:Ukraine. Je založen na standardizované dřevěné konstrukci, kterou lze vybavit různými interiéry a vytvořit tak obytné prostory a společné kuchyně, koupelny a veřejné prostory.

Tyto jednotky lze skládat na sebe a kombinovat do větších celků, které jsou protkány náměstími a zelenými plochami. Lze tak rychle a jednoduše vytvořit vše od osady pro 100 osob až po ekvivalent malého města pro 8 200 osob.

System se opírá o vyměnitelný standardizovaný modul, který se skládá z dřevěného rámu, stěn z dřevovláknitých desek a asfaltové střešní krytiny, jejichž výroba by dohromady stála přibližně 350 až 550 dolarů za metr čtvereční. Jedná se o „stavební materiály, které naše země dokáže vytěžit a vyrobit v dostatečném množství,“ uvedlo studio Balbek Bureau. K montáži pak není potřeba odborné znalosti nebo vybavení.

Studio navrhlo šablony, jak lze tyto moduly kombinovat do šesti různých typů soběstačných jednotek, z nichž každá obsahuje alespoň jednu kuchyň, jednu koupelnu a jeden veřejný prostor, kterým je společenská místnost, komunitní centrum nebo náměstí.

Kancelář Balbek Bureau také namodelovala, jak by tyto plány mohly být zvětšeny do větších čtvrtí a osad pro více než 8 200 lidí, aniž by bylo nutné provádět zásadní změny původních modulů. Více informací na <https://www.balbek.com/reukraine>.

[Zdroj: Daniel Zeman, asb-portal.cz, 27. 4. 2022; [balbek.com/reukraine](https://www.balbek.com/reukraine)]

Jan Kasl pokračuje ve funkci předsedy ČKA

Představenstvo České komory architektů (ČKA) na svém prvním zasedání po volbách zvolilo jako svého předsedu jednomyslně architekta Jana Kasla, který tak potvrdil mandát a pokračuje ve funkci zastávané od dubna 2019. Prvním místopředsedou zůstává Petr Lešek, druhým místopředsedou byl zvolen Stašek Žerava. Komora, která letos slaví 30 let od svého založení, bude i nadále pokračovat v nastavených dlouhodobých prioritách.

Architekt Jan Kasl (*1951) je předsedou ČKA od dubna 2019. Současně působí jako člen pracovní skupiny ČKA pro legislativu. Autorizovaným architektem je od roku 1992, v současnosti vede atelier JK ARCHITEKTI. V minulosti byl

aktivní v politické sféře, v letech 1998 až 2002 působil jako primátor hlavního města Prahy.

V následujícím funkčním období se Jan Kasl chce soustředit především na péči o prostředí pro práci členů ČKA, což má úzkou návaznost na nadále probíhající proces rekodifikace stavebního práva a změny v autorizačním zákoně.

„Věřím, že se nám podaří pokračovat v trendu získávání většího respektu profese architekta i kvality vystavěného prostředí a péče o krajinu, prosazení Politiky architektury a stavební kultury v každodenní praxi.“ Výzvy blízké budoucnosti vidí v energetické krizi a válce na Ukrajině. *„Chceme být konkurenceschopní v evropském měřítku, a to s sebou nese potřebu trvalého vzdělávání a adaptace členů na nové technické požadavky i technologie. Chci i nadále sbližovat naše obě komory a víc ČKA prosazovat v kontextu ACE – architektonické unijní rodiny.“* Podle Jana Kasla čeká ČKA rušný rok také v souvislosti s českým předsednictvím EU.

[ČKA, 4. 5. 2022]

Nový územní plán Brna míří ke schválení, Kancelář architekta města odevzdala jeho finální verzi

Po 20 letech práce je hotovo – nový územní plán města Brna je připraven na projednání a schválení Zastupitelstvem města Brna. Finální verzi dokončeného návrhu převzal brněnský magistrát od zpracovatele, kterým byla od roku 2018 Kancelář architekta města Brna (KAM). Na novém územním plánu pracovalo město Brno s přestávkami od roku 2002. Ten stávající se tak kvůli dlouhé době stal postupně nejstarším dokumentem svého druhu v České republice, platný je od roku 1994.

„Nový územní plán přináší konkrétní výškové úrovně a předepisuje tak maximální výšku zástavby. Podobně vyžaduje minimální procento zeleně, například 30 % u ploch pro bydlení a smíšených obytných, modrozelenou infrastrukturu nebo moderní urbanistické principy, jako je město krátkých vzdáleností, které dále zlepš

život ve městě Brně,“ říká Filip Chvátal, radní pro územní plánování a rozvoj města Brna a zároveň určený zastupitel, který za zastupitelstvo koordinoval proces vzniku územního plánu.

Stávající územní plán má již prakticky vyčerpané lokality pro další rozvoj. Jeho stáří se projevuje v nemožnosti zajistit dostatek dostupného bydlení či v zastaralé koncepci dopravy. Novou výstavbu dále komplikují například neexistující protipovodňová opatření nebo napojení na dopravní a technickou infrastrukturu. Brownfieldy u centra města stejně jako bývalá zemědělská družstva v okrajových městských částech je nemožné přestavět, což dále zvyšuje tlak na novou výstavbu za městem. *„Nový územní plán je proto potřeba uvést co nejdříve do praxe, aby se město Brno mohlo dále rozvíjet,“* doplňuje Chvátal.

„Nový územní plán je připraven s nadhledem a vědomím všech celoměstských či regionálních souvislostí, ale současně s pochopením konkrétních míst, lidí a jejich pohledů. Je to nejdéle připravovaný a nejvíce projednaný územní plán v České republice. Je to jediný územní plán se třemi veřejnými projednáními,“ vyzdvihuje Michal Sedláček, ředitel KAM, která nový územní plán připravovala.

„Po více než dvaceti letech přešlapování si Brno nutně zaslouží nový moderní územní plán, podle kterého se město může naplno rozvíjet a konkurovat tak dalším aglomeracím. Raketový růst cen bydlení je dán právě i nedostatkem nové výstavby s tím, že město Brno odkládalo potřebná rozhodnutí, jak je právě definuje nový územní plán, včetně polohy nádraží, velkého městského okruhu i rychlostní silnice na Svitavy. Za poslední čtyři roky proběhly k novému územnímu plánu stovky setkání od tří oficiálních veřejných projednání přes nespočet jednání s krajem, městskými částmi Brna a ministerstvy po debaty s odborníky, občanskými i zájmovými skupinami a zástupci veřejnosti. Město vyšlo Brňanům maximálně vstříc a územní plán představilo a projednalo výrazně nad rámec požadavků stavebního zákona,“ uvádí radní Filip Chvátal.

Na základě námitek a připomínek byly mezi jednotlivými projednáními územního plánu zapracovány úpravy s dopadem

na celé město. *„Nově se například změnila požadavky na minimální zastoupení zeleně a požadavky na adaptační opatření v území. Příklady úprav je možné najít v každé městské části, byly například rozšířeny plochy zahrádek, přibýlo podzemní vedení silnice X43 v tunelu pod Bystrcí, některé záměry byly na žádost městských částí převedeny do rezervy (mj. most Sadová, obchvat Medlánek), byla snížena intenzita výstavby v lokalitě Bohunice-Lány nebo Maloměřicích a Obřanech,“* dále doplňuje městský architekt Michal Sedláček.

„Během trojího veřejného projednávání návrhu územního plánu jsme dostali od občanů velké množství připomínek, bylo uplatněno téměř 12 000 podání – 8 200 v roce 2020, 3 000 v létě 2021 a 200 na podzim 2021,“ říká Pavla Pannová, vedoucí odboru územního plánování brněnského magistrátu, který celý proces pořízení územního plánu řídí. *„Pokud bude nový územní plán schválen v červnu, pak nabude účinnosti do konce prázdnin,“* doplňuje.

„Ani tím to ale pro nás nekončí. Už teď pracujeme na Manuálu územního plánu, který přinese grafické znázornění některých regulativů pro všechny, kteří s ním budou v budoucnu pracovat. Počítáme s jeho pravidelným doplňováním na základě praxe a plánovaného vydání Brněnských stavebních předpisů. Zkušenost s fungováním podobných manuálů si města v zahraničí chválí,“ uzavírá Sedláček.

Další podrobnosti o novém územním plánu města Brna najdete v aktualizovaném Průvodci Brňana novým územním plánem: <https://kambrno.cz/wp-content/uploads/2022/04/Pruvodce2022.pdf>.

[kambrno.cz, 12. 5. 2022]

Metropolitní plán navrhuje téměř 450 hektarů ploch pro novou veřejnou vybavenost

Nově je možné umístit školy, školky nebo ordinace v již zastavěném nebo zastavitelném území téměř kamkoli, kde budou splněny další normy. Plán zároveň chrání existující služby, na sídlištích i komerční vybavenost. Cílem je podpořit vznik města krátkých vzdáleností.

Připravovaný nový územní plán pro Prahu – Metropolitní plán – nově navrhuje téměř 450 hektarů ploch pro veřejnou vybavenost a ochraňuje tu současnou. Nově bude možné i s ohledem na hygienické normy a další pravidla umísťovat vybavenost i do stávajících budov. Na rozdíl od dnes platného územního plánu tak nebude do budoucna potřeba složitá změna územního plánu, pokud by bylo potřeba postavit například novou školu či školku. V Metropolitním plánu je občanská vybavenost navržena zejména třemi způsoby – bodově, plošně a pomocí požadavku ve formě procentuálního podílu v konkrétním území.

„V plánu najdete oranžové tečky reprezentující už fungující veřejnou vybavenost, kterými jsou školy, školky nebo polikliniky. Plán tak chrání hlavní síť míst nabízející potřebné služby občanům. Přesnou polohu je možné částečně měnit, pokud se ale výrazně nevzdálí od dnešního místa, musí být také zachována alespoň původní rozloha. To je výrazně flexibilnější řešení, než nabízí stávající územní plán, v němž má každá funkční plocha přesně daný tvar. Složitá parcela tak sice často splňuje potřebné metry čtvereční, ale kvůli tvaru či orientaci ji architekti nemohou dobře využít,“ komentuje Metropolitní plán Petr Hlaváček, I. náměstek primátora.

Už ve stávajícím územním plánu u většiny ploch nenajdete, pro jakou konkrétní veřejnou vybavenost jsou určené. Pozemek tak může sloužit lékařům, školám, sociálním službám i veřejné správě. Metropolitní plán je v tomto stejně flexibilní, aby konkrétní využití sloužilo aktuálním potřebám Prahy.

Institut plánování a rozvoje hl. m. Prahy (IPR), který plán zpracovává, se zaměřil na současný stav občanské vybavenosti a pracoval s prognózou obyvatel. *„Metropolitní plán očekává nárůst obyvatel v Praze a zohledňuje to tak i v plochách, které vymezuje pro občanskou vybavenost. Celkově navrhuje téměř 450 hektarů, které poslouží školám, školkám, poliklinikám a dalším. Kromě toho ochraňuje i vybavenost současnou,“* doplňuje Ondřej Boháč, ředitel IPR.

V rozvojových a transformačních územích stávající plán vymezil přesný po-

zemek pro veřejnou vybavenost. Nově je zde však vybavenost určena bodem nebo požadovanými parametry tak, aby zapadla do budoucí čtvrti. V území výstavba nezačne, dokud se majitelé pozemků a město neshodnou například na podrobném regulačním plánu či územní studii.

Územní plán však není lékem na celou problematiku veřejné vybavenosti v Praze. Ač Metropolitní plán tyto plochy a místa vymezuje, nemůže zajistit jejich vznik a financování. Je nutné ho proto koordinovat s dalšími strategickými dokumenty. Jedním z důležitých kroků, které Praha udělala, jsou proto kontribuce developerů, které dopomohou s financováním například škol či školek.

[praha.eu, 26. 5. 2022]

Navrhli sme pravidlá, ktoré určia maximálnu výšku nových budov

Zachovať panorámu Bratislavy s ohľadom na Malé Karpaty a vyniknutie dominant ako Kamzík či Bratislavský hrad a zastaviť nekonceptnú výstavbu má pomôcť nová Urbanistická štúdia výškového zónovania. Dokument pri naša dôležité usmernenie, ako sa má hlavné mesto rozvíjať do výšky.

Urbanistická štúdia výškového zónovania predstavuje smerný územnoplánovací podklad, na základe ktorého je možné usmerňovať rozvoj územia na úrovni ďalších spodrobňujúcich územnoplánovacích dokumentácií, akými sú územné plány zón, urbanistické štúdie, či súťaž návrhov.

Na to, aby sa regulatívy, princípy, zásady a kritériá formulované v Urbanistickej štúdii výškového zónovania premietli do územnoplánovacej praxe ako záväzné požiadavky uplatňované pre jednotlivé investičné zámery, je potrebné ich zapracovať do ÚPN hl. m. SR Bratislavy formou zmien a doplnkov.

Zmeny a doplnky ÚPN mesta pojednávajúce o výškovej zonácii budú metodickými zmenami, priamo naviazanými na výzvy klimatických zmien, potrieb riešenia kvalitných verejných priestorov, kom-

paktných plôch parkovej zelene a intenzity zastavania územia. Táto komplexná téma bude tvorená participatívnym spôsobom a umožní opätovne širokú diskusiu laickej i odbornej verejnosti s cieľom skvalitniť život v Bratislave.

[MIB, Metropolitný inštitút Bratislava, květen 2022]

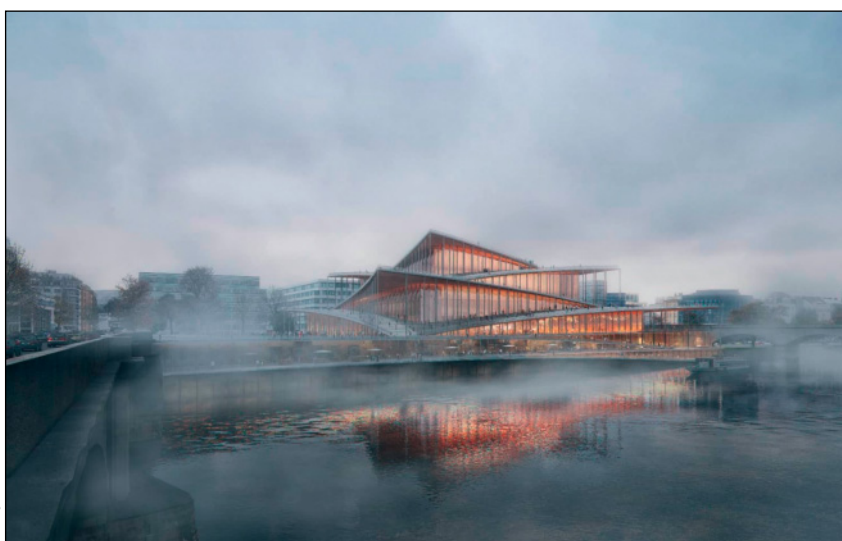
Soutěž na budovu filharmonie v Praze vyhrálo studio Bjarke Ingels Group

Vítězem mezinárodní architektonické soutěže na podobu nové budovy filharmonie v Praze se stalo dánské studio Bjarke Ingels Group. Výsledky 17. června vyhlásili zástupci hlavního města a jeho Institutu plánování a rozvoje. Budova by podle plánů vedení města měla být hotová v roce 2032, náklady se odhadují asi na šest miliard korun. Nové kulturní centrum s několika sály, které by mělo být i sídlem České filharmonie, má stát u stanice metra Vltavská.

Vedení České filharmonie na dotaz ČTK dnes sdělilo, že by po dokončení nové budovy nadále využívalo i své tradiční sídlo v Rudolfinu. Výstavba nového kulturního centra je součástí proměny lokality Bubny-Zátory, kde se plánuje vznik nové čtvrti až pro 25 000 lidí. Diskuse o stavbě koncertního sálu v Praze s parametry odpovídajícími potřebám hudebníků i publika se vedou desítky let.

Do soutěže se přihlásilo 115 týmů, do finále postoupilo 15 a pět týmů pořadatelé sami vyzvali. Páté z rozhodnutí mezinárodní poroty skončilo mezinárodní studio Snøhetta, čtvrtý český ateliér Petr Hájek architekti, na třetím místě bylo slovinské studio Bevk Perovic Arhitekti a na druhém španělská kancelář Barozzi Veiga, která soutěžila spolu s českým studiem Atelier M1.

Magistrát usiluje o spolufinancování stavby státem, neboť z vlastních peněz by podle dřívějších vyjádření vedení města Praha stavbu nezaplátila. Zvažuje také zapojení soukromých investorů. Městská rada v březnu odsouhlasila změnu územního plánu Holešovic, která výstavbu umožní.

Zdroj: ČTK, archiweb

padů v Kodani, která funguje zároveň jako lyžařská sjezdovka, LEGO House v dánském městě Billund, který připomíná kostičky známé stavebnice. Portfolio ateliéru zahrnuje návrhy obytných budov, muzeí nebo výstavních center.

[ČTK, archiweb, 17. 5. 2022]

The Pritzker Architecture Prize

Pritzkerovu cenu za rok 2022 získal Diébédo Francis Kéré z Burkina Faso. Vystudoval architekturu na Technické univerzitě v Berlíně. Jeho díla nalezneme v Dánsku, Německu, Velké Británii, Itálii i ve Spojených státech.

Dílo Francise Kérého je bojem za změnu neudržitelných vzorců výroby a spotřeby, bojem za snahu poskytnout adekvátní budovy a infrastrukturu miliardám lidí v nouzi. Kéré klade zásadní otázky po smyslu stálosti a trvanlivosti stavby v kontextu neustálých technologických změn a využití a opětovného použití konstrukcí. V jeho vývoji současného humanismu se zároveň snoubí hluboká úcta k historii a tradici jeho rodné země.

Více informací na: <https://www.pritzkerprize.com/laureates/diebedo-francis-kere>.

[www.pritzkerprize.com © The Hyatt Foundation 2022]

Vltavská filharmonie by měla mít tři sály – koncertní pro 1 800 diváků, menší pro komorní hudbu s kapacitou 500 míst a multifunkční pro ostatní žánry a typy akcí s kapacitou až 700 osob. V budově by měl sídlit i Symfonický orchestr hl. m. Prahy FOK nebo hudební oddělení Městské knihovny v Praze. Filharmonie bude podle představ města otevřena celodenně a nabídne kromě kulturních prostor také například kavárny či restaurace.

Ateliér Bjarke Ingels Group (BIG) s pobočkami v Kodani, Londýně, New Yorku, Barceloně a Shenzhenu zaměstnává nejen odborníky z řad architektů, designérů a inženýrů, ale také teoretiky, kteří se zabývají architekturou, urbanismem, výzkumem a vývojem budov. Mnohé návrhy studia BIG, které vzniklo v roce 2005 v Kodani pod vedením dánského architekta Bjarkeho Ingelse, jsou typické použitím průkop-

nických technologií a často vynikají popíráním konvencí. Je tomu tak třeba v případě Amager Bakke, spalovny od-

Léo lékařské bydlení (Léo, Burkina Faso 2019; foto © Jaime Herraize)

Hadí pavilon (Spojené království, Londýn 2017; foto © Iwan Baan)

Koncept řetězové výstavby

Koncept řetězové výstavby je nový koncept, který vznikl jako reakce na „sídelní kaši“ satelitů. Svým důrazem na tradiční principy venkovské výstavby, dostatek zeleně a lidské měřítko i potřeby se snaží překonávat nedostatky většiny satelitních příměstských projektů a nastiňuje cestu k modernímu, trvale udržitelnému bydlení.

Řetězová zástavba pracuje s tradiční typologií podélných domů obepínajících náves a dotvářejících tak charakter místa. Celek má za úkol působit harmonicky – nabízí řadu variant domů

(např. různá délka domu, přítomnost vikýře, různé štíty apod.) při zachování harmonie celku. Svou semknutostí navíc podporuje vznik funkčních sociálních vazeb a nabízí podmínky pro vznik zajímavého veřejného prostoru.

„Cílem našeho návrhu je sjednocení ploch.auta a chodci se tu pohybují ve stejném prostoru. Vyžaduje to ohleduplnost a potřebu se chovat ve čtvrti jako ten, komu na místě záleží. Majitelé domů v ní nejsou na návštěvě – bydlí tu a pořád se sem budou vracet,“ říká Jakub Mareš, architekt Ateliéru k světu.

První řetězová výstavba v Česku vzniká ve Vejprnicích u Plzně v rámci projektu Na Křížení cest. Na ploše o rozloze ne-

celých tří hektarů vyroste téměř 40 rodinných domů ve dvou dispozičních řešeních s obytnou plochou 112–215 m², zahradou, terasou a krytým stáním či garáží. Zahradu je možné také rozšířit o terasu či pergolu. Projekt je rozdělen do dvou fází: Náves-sever a Náves-jih.

Výhody řetězové výstavby:

- Řetězová výstavba s tímto konceptem umožňuje racionální využití zastavěného území a přitom zajištění vysokého standardu bydlení. Díky umístění domu v rohu parcely nevznikají nikde hluchá, obtížně využitelná místa. Pozemek může být efektivně využit a jeho majitelé mají k dispozici plnohodnotnou zahradu i předzahrádku.
- Výšky plotů u řetězové výstavby jsou regulované, i přesto ale díky vhodné umístění a dispozici staveb vzniká na zahradách soukromý prostor odstíněný od ulice i sousedů.
- Domy a rozestupy mezi nimi jsou navrženy tak, aby každý měl dostatek přirozeného denního světla. Domy tak poskytují prosvětlený interiéru.
- Návrh dispozičního řešení efektivně využívá každý metr prostoru. Domy mají množství propracovaných funkčních detailů, jejich řešení a variabilita pak zohledňuje potřeby a preference obyvatel.

Celková zastavěná plocha: max. 40 % plochy pozemku (součet všech staveb)

Ateliér: Ateliér k světu

Autoři průmyslového vzoru řetězové výstavby a projektu Na Křížení cest: Jan Ret, Markéta Holotová, Josef Váně a Jakub Mareš

[stavbaWEB, 5. 5. 2022]

Titul Urbanistický projekt roku 2022 získalo Jiráskovo náměstí v Kolíně

Ocenění v soutěži Urbanistický projekt roku 2022 si odneslo celkem šest projektů z 16 přihlášených urbanistických projektů z celé České republiky. Soutěž vypisuje tradičně Nadace pro rozvoj architektury a stavitelství spolu s Ministerstvem pro místní rozvoj, Asociací pro urbanismus a územní plánování ČR, Českou komorou autorizovaných inženýrů a techniků

Zdroj: Ateliér k světu & LoopWay

Vizualizace Na Křížení cest, Vejprnice u Plzně

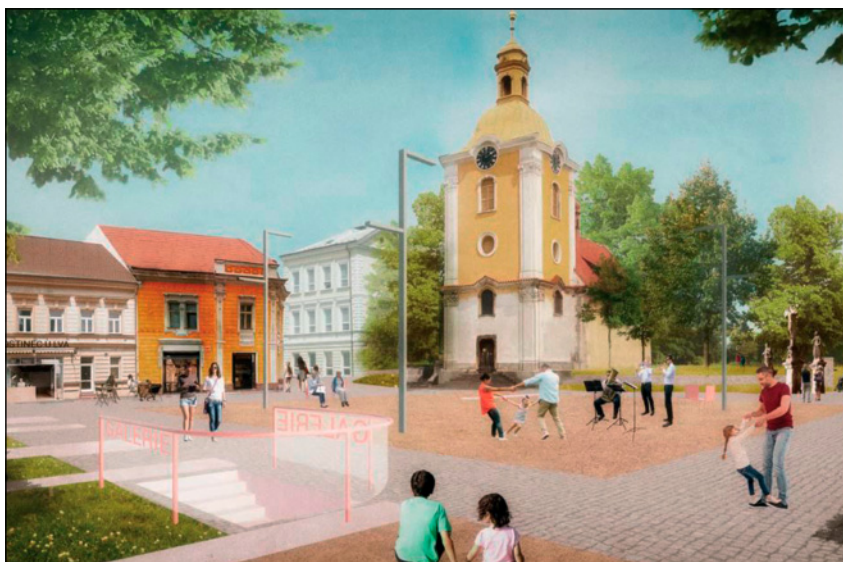
činných ve výstavbě a Českým svazem stavebních inženýrů a s podporou Ministerstva průmyslu a obchodu.

Cílem soutěže je seznámit nejširší odbornou i laickou veřejnost s důležitostí územního plánování. Soutěž je vypsaná na podporu realizace kvalitních územních i regulačních plánů, urbanistických studií i koncepčních řešení částí územních celků, měst, obcí i krajiny. Projekty ukazují velmi vysokou úroveň zpracování, velký rozsah, hloubku a široký záběr řešení jednotlivých lokalit. Soutěž tak odráží důležitost a význam kvalitního zpracování studií pro přípravu územních plánů, jejich změn i investičních záměrů.

V klání o křišťálové razítko roku 2022 se utkaly urbanistické projekty z celkem deseti krajů. Hned tři želízka v ohni měla Praha a Jihomoravský kraj, po dvou projektech měly zastoupení kraje Středočeský a Jihočeský kraj, dále po jednom projektu kraje Královéhradecký, Liberecký, Olomoucký, Pardubický, Ústecký a v Kraj Vysočina. Oceněny byly dva projekty ve Středočeském kraji a dále pak po jednom ocenění získaly kraje Jihomoravský, Královéhradecký, Olomoucký a Kraj Vysočina.

Odborná porota Urbanistického projektu roku 2022 byla složená tradičně ze zástupců vypisovatelů. Předsedou poroty je **Petr Durdík** z Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, **Josef Morkus** za Ministerstvo pro místní rozvoj, **Jiří Vasiluk** za Nadaci pro rozvoj architektury a stavitelství, **Pavel Křeček** z České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě a **Adam Vokurka** za Český svaz stavebních inženýrů. Nově v porotě zasedal **Milan Košař** za AUÚP, který je také předsedou pracovní skupiny Urbanismus České komory architektů.

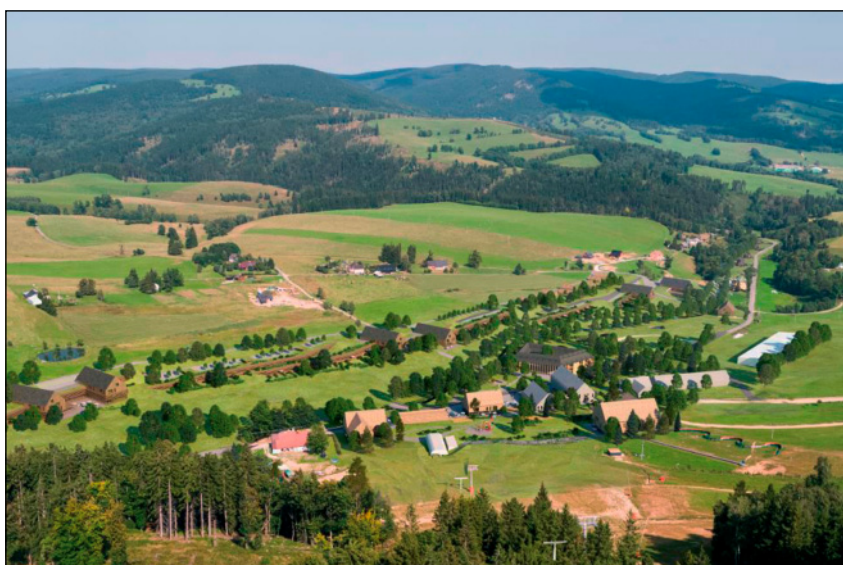
Výsledky soutěže byly vyhlášeny a představeny na slavnostním večeru, který se uskutečnil v Nadaci ABF 27. června 2022 a který s noblesou a vítěpem moderoval herec **Tomáš Novotný**. Uděleny byly nominace, titul, cena veřejnosti a také zvláštní ceny. Držitelé titulu získali unikátní symbolické křišťálové razítko v designu Ronyho Plesla od sklárny Rückl.

Jiráskovo náměstí v Kolíně

Miltown – město budoucnosti

Urbanistická studie Stříbrnice

Aktuálně jsou všechny projekty do konce září 2022 k vidění na výstavě v Galerii Nadace ABF, seznámit se s nimi bude moci veřejnost i na veletrhu FOR ARCH 2022 a při galavečeru 30 let Stavby roku – rekapitulace 30 let stavitelství a architektury v ČR, který se uskuteční 18. listopadu 2022 v pražském Rudolfinu. V průběhu roku je uvidíte i na řadě dalších akcích a místech po celé České republice.

Oceněné urbanistické projekty v roce 2022

Titul Urbanistický projekt roku 2022 a nominace na titul: Jiráskovo náměstí v Kolíně (autor: Verónica Gallego Sotelo, Ondřej Fabián); **nominace na titul Urbanistický projekt roku 2022: Miltown – město budoucnosti** (autor: Michal Postránecký); **Urbanistická studie Stříbrnice** (autor: Ondřej Chybík, Michal Křištof); **Nová Zbrojovka, Brno** (autor: Tomáš Pilař, Ivona Uherková, Jan Růžička, Denisa Boháčová); **Bydlení v areálu bývalé koželužny v Hradci Králové** (autor: Michaela Bergová).

Zvláštní cena poroty 2022: Miltown – město budoucnosti (autor: Michal Postránecký); **Cena Ministerstva průmyslu a obchodu 2022: Nová Zbrojovka, Brno** (autor: Tomáš Pilař, Ivona Uherková, Jan Růžička, Denisa Boháčová); **Ceny veřejnosti Urbanistický projekt roku 2022: 1. cena – Bydlení v areálu bývalé koželužny v Hradci Králové** (autor: Michaela Bergová); **2. cena – Nová Zbrojovka, Brno** (autor: Tomáš Pilař, Ivona Uherková, Jan Růžička, Denisa Boháčová); **3. cena – Revitalizace části města Žďár nad Sázavou** (autor: Michal Šourek, Jakub Mazur, Linda Svobodová, Kateřina Fišerová, Pavel Hřebecký, Kseniya Bahdanovich).

Více o Urbanistickém projektu roku 2022 na: www.stavbaroku.cz.

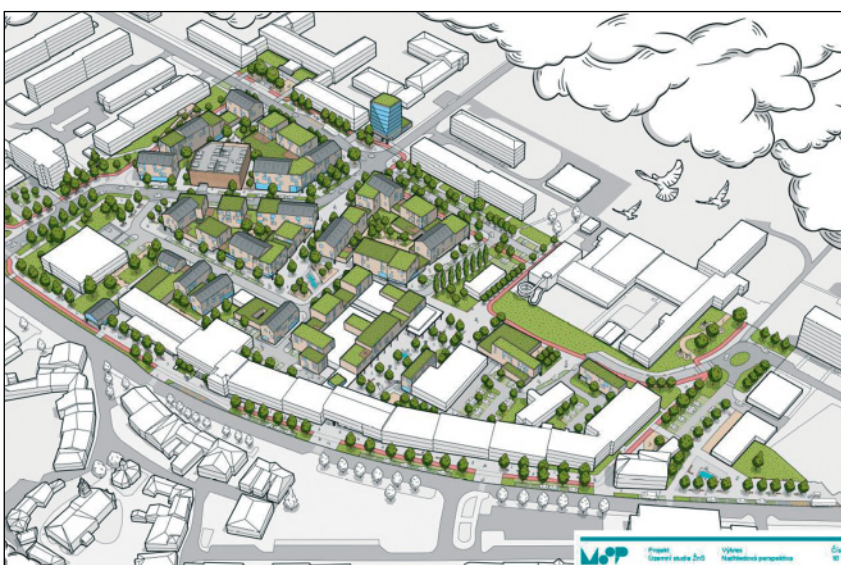
[Stavba roku, 1. 7. 2022]

Nová Zbrojovka, Brno

Bydlení v areálu bývalé koželužny v Hradci Králové

Revitalizace části města Žďár na Sázavou

Města a obce budou mít více času připravit se na změny územních plánů

Ministerstvo pro místní rozvoj připravilo prováděcí vyhlášky ke stavebnímu zákonu, které zavádějí jednotný standard územně plánovacích dokumentací, zejména územních plánů. Na základě připomínek při projednání vyhlášek bude jejich účinnost posunuta o půl roku – na 1. 1. 2023.

„Digitalizace územních plánů pomůže jak obcím, tak stavebníkům. Prvním krokem je jejich jednotný standard. Nejprve ale chceme věnovat více času všem obcím a městům na seznámení se s novými požadavky. Pro snadnější porozumění novým řešením, která se budou týkat hlavně projektantů, ale i pořizovatelů, navíc poskytneme sérii školení. Do doby účinnosti vyhlášek budou mít projektanti k dispozici elektronický nástroj, který provede kontrolu souladu územního plánu s požadavky jednotného standardu,“ říká místopředseda vlády pro digitalizaci a ministr pro místní rozvoj Ivan Bartoš.

Standardizace územně plánovacích dokumentací zahrnuje zejména požadavky na jednotné uspořádání elektronických dat, ale i na grafické zobrazení vybraných jevů použitých v těchto dokumentacích. Standard se dotýká zásad územního rozvoje, regulačních plánů a zejména územních plánů, na jejichž zpracování jsou kladeny nejkompexnější požadavky.

Na transformaci stávajících územních plánů do jednotného standardu by z programu IROP II měla být dostupná podpora ve výši 600 mil. Kč. Malé obce by měly mít přístup ke zdrojům z národního programu.

První z novel vyhlášek, které se týkají jednotného standardu, je vyhláška č. 360/2021 Sb., která novelizovala vyhlášku č. 501/2006 Sb. a řešila zejména podrobnější členění ploch s rozdílným

způsobem využití. Účinnosti měla nabýt 1. 7. 2022, novelou však bude účinnost odsunuta na 1. 1. 2023.

Z hlediska legislativního ukotvení jednotného standardu je významnější novela vyhlášky č. 500/2006 Sb., která obsahuje konkrétní požadavky na jednotlivé dokumentace. V průběhu jejího projednání byly vzneseny požadavky na posun navrhované účinnosti, čemuž bylo vyhověno. Nově by měla být novela účinná od 1. 1. 2023.

[MMR, 27. 6. 2022]

Ministr Ivan Bartoš představil priority resortu pro období českého předsednictví v Radě EU

Ministerstvo pro místní rozvoj se během českého předsednictví v Radě Evropské unie prioritně zaměří na politiku soudržnosti, regionální rozvoj, cestovní ruch a elektronizaci veřejných zakázek. Informace o konkrétních aktivitách úřadu a jejich benefitech pro české regiony, podnikatele i občany přináší nově spuštěné webové stránky.

Česká republika se 1. července ujímá svého již druhého předsednictví v Radě Evropské unie. Ministerstvo pro místní rozvoj vybralo ze své široké a dlouhodobě zpracovávané agendy čtyři oblasti, kterým hodlá během následujících šesti měsíců věnovat ještě vyšší prioritu. *„Veškerou činnost podřizujeme základnímu úkolu předsednictví, totiž zajištění kontinuity fungování a směřování EU. První prioritou je tak logicky politika soudržnosti, což je osvědčený nástroj pomáhající snižovat rozdíly ve vyspělosti mezi jednotlivými regiony,“* vysvětluje místopředseda vlády pro digitalizaci a ministr pro místní rozvoj Ivan Bartoš.

„Ze stejného důvodu jsme jako prioritu zvolili také regionální rozvoj. V souladu s našimi dosavadními aktivitami budeme akcentovat i elektronizaci veřejných zakázek, která i malým a středním podnikatelům přinese snížení administrativní zátěže a umožní přístup k novým zakázkám. Čtvrtou prioritou ministerstva pak bude cestovní ruch, u kterého se zaměříme mimo jiné na otázky udržitel-

nosti, odolnosti, ochrany spotřebitele a digitalizace,“ dodává ministr. Dění ve zmíněných prioritních oblastech se bude ministerstvo podle Ivana Bartoše snažit ovlivnit tak, aby byly maximálně zohledněny zájmy českých regionů, podnikatelů i občanů.

Aktivita ministerstva v prioritních oblastech podpoří během půlročního českého předsednictví v Radě EU více než dvě desítky mezinárodních jednání, konferencí, workshopů a dalších akcí. Z těch klíčových můžeme zmínit zářijové neformální jednání ministrů zodpovědných za politiku soudržnosti, 213. jednání Byra Evropského výboru regionů, říjnovou konferenci k politikám architektury a stavební kultury, listopadové Evropské fórum cestovního ruchu či na prosinec naplánovanou odbornou konferenci programu ESPON.

Pro zájemce o podrobnější informace k jednotlivým prioritám a souvisejícím akcím připravilo ministerstvo webové stránky: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR – Předsednictví ČR v Radě EU.

[MMR, 21. 6. 2022]

Ministr Bartoš: Odklad části nového stavebního zákona míří do Senátu. Zabráníme chaosu a zachráníme 371 stavebních úřadů v obcích

Odklad části nového stavebního zákona prošel v Poslanecké sněmovně třetím čtením a nyní jej bude projednávat Senát. Odklad účinnosti je nutný, aby nenastal chaos a všichni se nepřipravovali na vznik předraženého superúřadu a státní soustavy stavebních úřadů, které nevzniknou. K novele stavebního zákona, která zanechává princip „jeden úřad, jedno razítko, jedno řízení“ a zachraňuje 371 úřadů v obcích, nyní běží vypořádání připomínek se všemi dotčenými partnery a připomínkovými místy.

„Naše věcná novela zohledňuje nejen dostupnost stavebních úřadů v regionech, ale také například ochranu životního prostředí a památek, což minulá vláda nebrala v potaz. Nový stavební zákon minulého vlády totiž rušil kompletně všechny obecní stavební úřady a zřizo-

val zcela novou státní stavební správu v čele s Nejvyšším stavebním úřadem. Zůstalo by jen 14 krajských státních stavebních úřadů, které by si mohly zřizovat maximálně pobočky, a to jen na základě libovůle ředitele (krajského) úřadu. Naše novela stavebního zákona zachraňuje 371 úřadů v obcích a městech všude tam, kde úřad splnil alespoň jedno z kritérií ze studie Ministerstva vnitra. Ta jasně definuje parametry, které zahrnují například počet úředníků úřadu, počet provedených úkonů stavebních úřadů a dostupnost stavebního úřadu pro občany počítaná na skutečně ujeté kilometry. Maximální dojezdová vzdálenost na stavební úřad pak bude 35 km. Na základě tohoto klíče připravilo Ministerstvo vnitra seznam stavebních úřadů, který společně s Ministerstvem pro místní rozvoj projednalo se zástupci samospráv," říká místopředseda vlády pro digitalizaci a ministr pro místní rozvoj Ivan Bartoš.

Nový stavební zákon s sebou nese velké nároky nejen na pravidelná školení úředníků, ale třeba i na techniku a na vybavení. Pro ty úplně nejmenší obce by vlastní stavební úřad představoval poměrně značnou zátěž, časovou i finanční.

„K původnímu ‚zákonu roku‘ minulé vlády se vznesl takový odpor, že v rámci našeho meziresortního připomínkového řízení přišly připomínky dokonce i k němu. A bylo jich přes 230. Zákon byl protlačen na sílu a přes odpor dotčených subjektů. My jdeme zcela opačnou cestou. Transparentně se všemi řešíme jejich připomínky a hledáme shodu,“ dodává Ivan Bartoš.

Věcnou novelou bude zrušen Nejvyšší stavební úřad a jemu podřízená nová soustava krajských stavebních úřadů, která by byla zbytečně drahá a také nepraktická. Nebude tedy zřízena nová

„pyramida“ stavebních úřadů, ale úředníci stavebních úřadů zůstanou tam, kde jsou dnes, tedy nejbližší k lidem. Díky novele také dojde k větší ochraně životního prostředí a památek.

Stále ale platí původní plán, že si stavebník jen podá žádost a stavební úřad si veškeré záležitosti obstará sám, což zásadně ovlivní i digitalizace. Princip „jeden úřad, jedno razítko, jedno řízení“ zůstane zachován, podobně jako Specializovaný stavební úřad. Ten bude mít na starosti velké projekty, takže stavby dálnic, železnic nebo energetické infrastruktury bude možné stavět rychleji než dnes.

Do konce června bude novela předložena vládě. Po projednání Legislativní radou vlády by měla být na programu jednání vlády v září a sněmovna by ji měla začít projednávat v říjnu. Definitivní verze novely by měla být schválena už do konce tohoto roku. Účinnost všech částí zákona pak bude od roku 2024.

[MMR, 14. 6. 2022]

Poslanecká sněmovna schválila zákon, který pomůže lidem s bydlením a vzděláváním

Poslanecká sněmovna 14. června schválila zákon Ministerstva pro místní rozvoj o zvláštních postupech v oblasti územního plánování a stavebního řádu v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invazí vojsk Ruské federace. Zákon umožní rychle postavit dočasné stavby pro bydlení a vzdělávání.

„Zákon zrychlí povolování tzv. nezbytných staveb, což jsou primárně stavby pro bydlení, ubytování, vzdělání, zdravotnictví a sociální služby, které jsou

potřebné ke zmírnění následků přílivu lidí z Ukrajiny. Jeho přijetí bylo nezbytné, protože se ukázalo, že zejména kapacita vzdělávacích zařízení bude na podzim nedostatečná. Zároveň je to další možnost pro obce, jak v tuto chvíli řešit problémy s ubytováním a v delším časovém horizontu také obohatit svůj bytový fond,“ řekl místopředseda vlády pro digitalizaci a ministr pro místní rozvoj Ivan Bartoš.

Zákon také umožňuje prostřednictvím výjimek z územního plánu realizovat nezbytné stavby i na plochách, kde by to nebylo za normálních okolností možné – o výjimec rozhoduje rada obce nebo zastupitelstvo obce. Zákon dále stanoví mírnější technické požadavky na nezbytné stavby – např. požadavky na parkovací stání, a to tak, aby byla zajištěna dostatečná bezpečnost a zdraví a život osob a zvířat a ochrana životního prostředí.

Nezbytné stavby budou povolovány režimem společného souhlasu, což je režim stavebním úřadům dobře známý a stavebníky využívaný. Zákon tedy nezavádí ani nevytváří nový procesní režim nad rámec postupů dnes známých ve stavebním zákoně. Všechny nezbytné stavby budou realizovány jako stavby dočasné s dobou trvání tří let, poté musí být buď upraveny tak, aby splňovaly všechny požadavky právních předpisů a být tzv. rekolaudovány, tedy změněny na stavby trvalé, anebo musí být odstraněny.

Cílem zákona není ponechat v území stavby dočasné povahy nesplňující všechny technické požadavky jako jiné stavby, ale rychle a efektivně reagovat na nastalou situaci, která vytváří silnou potřebu budování staveb pro bydlení, vzdělávání a zdravotnictví.

[MMR, 14. 6. 2022]

ECTP-CEU

RE-START EUROPE. Deklarace o inkluzivní a spravedlivé postcovidové budoucnosti pro všechny komunity

Evropská rada urbanistů (ECTP-CEU) cítila potřebu zamyslet se nad dopady současné krize na naše budoucí životní a pracovní prostředí. Deklarace se snaží využít tvůrčí sílu a technickou odbornost územních plánovačů při řešení sociální a ekonomické krize způsobené pandemií covid-19. Pandemie prohloubila společenskou nerovnost a odhalila slabiny ve společnostech napříč Evropou, to vše ohrožuje nejen krátkodobý, ale i střednědobý a dlouhodobý současný životní standard obyvatel Evropy. Kromě preambule a přílohy s hlavními trendy deklarace stanoví zásady, které musí být uplatňovány v Plánu na podporu oživení Evropy.

Creating our futures
ECTP-CEU
European Council of Spatial Planners
Conseil européen des Urbanistes

RE-START- EUROPE

ECTP-CEU 2020 declaration
for an *inclusive* and *just*
post-covid future for all
communities

OCTOBER 2020

Publikace je dostupná ke stažení zde: <https://ectp-ceu.eu/ectp-ceu-re-start-europe-manifesto/>.